

Na temelju članka 39. stavka 2. pod i) Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci ("Narodne novine", br. 36/2001. i 135/2006.) te članka 39. stavka 2., a u vezi s člankom 41. Zakona o kreditnim unijama ("Narodne novine", br. 141/2006.) guverner Hrvatske narodne banke donosi

ODLUKU o upravljanju rizikom likvidnosti kreditnih unija

I. OPĆE ODREDBE

- (1) Ovom se odlukom propisuju uvjeti i elementi potrebni za identifikaciju, procjenu i upravljanje rizikom likvidnosti kreditnih unija.
- (2) Identifikacija, procjena i upravljanje rizikom likvidnosti u smislu ove odluke podrazumijevaju upravljanje rizikom likvidnosti na način koji će omogućiti pravodobno i redovito podmirivanje obveza u uobičajenim i izvanrednim okolnostima poslovanja kreditnih unija.
- (3) Rizik likvidnosti, u smislu ove odluke, jest rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne unije da podmiri svoje novčane obveze o dospijeću.
- (4) Pokazatelj likvidnosti (koeficijent likvidnosti) kreditne unije jest odnos između likvidnih sredstava i dospelih obveza kreditne unije.

II. ZAHTJEVI ZA DJELOTVORNO UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

- (5) Radi djelotvornog upravljanja rizikom likvidnosti kreditna je unija dužna imati:
 - pisanu politiku upravljanja rizikom likvidnosti
 - ažurne evidencije i adekvatnu organizacijsku strukturu za upravljanje rizikom likvidnosti.

1. Pisana politika i postupci upravljanja rizikom likvidnosti

- (6) Pisana politika upravljanja rizikom likvidnosti treba sadržavati sljedeće elemente:
 - postupke vezane uz planiranje poznatih i očekivanih, ali i neočekivanih novčanih odljeva kao i novčanih priljeva
 - postupke za redovito praćenje i izvještavanje uprave o stanju likvidnosti
 - primarne izvore za osiguranje likvidnosti
 - pričuve likvidnosti i njihovu razinu utvrđene u skladu s donesenom strategijom likvidnosti
 - instrumente za upravljanje rizikom likvidnosti
 - mjere za sprečavanje i otklanjanje uzroka nelikvidnosti

- sustav praćenja potencijalnih obveza s osnova izvanbilančnog poslovanja kreditne unije i mogući utjecaj ovih obveza na likvidnost
 - utvrđene indikatore likvidnosti.
- (7) Politika upravljanja rizikom likvidnosti mora biti usklađena s ostalim dokumentima poslovne politike kreditne unije.
- (8) Politika upravljanja rizikom likvidnosti treba se revidirati najmanje jednom godišnje.

2. Adekvatna organizacijska struktura za upravljanje rizikom likvidnosti

- (9) Pod adekvatnom organizacijskom strukturom za upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva se jasan organizacijski ustroj s dobro utvrđenim nadležnostima i odgovornostima članova uprave kreditne unije i drugih zaposlenika za upravljanje rizikom likvidnosti kreditne unije.
- (10) Uprava kreditne unije donosi politiku upravljanja rizikom likvidnosti.
- (11) Uprava kreditne unije nadležna je za praćenje i provođenje politike upravljanja rizikom likvidnosti i organizaciju odgovarajućeg sustava izvještavanja koji će omogućiti pravodobno praćenje izloženosti riziku likvidnosti.
- (12) Kreditna je unija dužna uspostaviti ažurne evidencije, koje će omogućiti pravodobno i kontinuirano planiranje, praćenje, kontrolu i izvještavanje za adekvatno provođenje procesa odlučivanja s aspekta upravljanja rizikom likvidnosti.
- (13) Organizacija, odgovarajuće evidencije, podaci i izvještaji koji se pripremaju za potrebe upravljanja likvidnošću trebaju omogućiti:
- planiranje i praćenje likvidnosti kreditne unije i svakodnevno i za duža razdoblja (npr. za godinu te za mjesečna i tromjesečna razdoblja)
 - praćenje i poštivanje uspostavljenih limita za upravljanje rizikom likvidnosti
 - generiranje podataka za utvrđivanje indikatora likvidnosti i sastavljanje izvještaja za potrebe uprave i ostalih osoba koje su uključene u proces upravljanja rizikom likvidnosti
 - analizu kretanja primljenih depozita.

III. UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

- (14) Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva:
- uspostavu i održavanje adekvatne ročne strukture aktive i pasive kreditne unije
 - planiranje i upravljanje priljevima i odljevima novčanih sredstava i osiguravanje adekvatnog iznosa likvidnih sredstava za podmirivanje obveza prema dinamici njihova dospijeca

- praćenje koncentracije izvora sredstava
- osiguravanje adekvatnih pričuva likvidnosti.

1. Uspostavljanje i održavanje adekvatne ročne strukture

(15) Kreditna je unija dužna pratiti ročnu strukturu svoje aktive i pasive s aspekta usklađenosti aktivnih i pasivnih stavki prema preostalim dospijećima.

Pod preostalim dospijećima pojedinih potraživanja i obveza u smislu ove odluke podrazumijeva se preostalo razdoblje od datuma bilance ili drugog izvještaja do ugovorenog datuma dospjeća potraživanja i obveza.

Pri raspoređivanju imovine kreditne unije prema ljestvici dospjeća treba voditi računa o realnosti naplate potraživanja o dospjeću i o uobičajenim rokovima kašnjenja u naplati pojedinih potraživanja.

(16) U svrhu praćenje ročne usklađenosti svojih potraživanja i obveza kreditna je unija dužna u mjesečnim intervalima izrađivati i dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci odgovarajuće izvještaje, u koje će uključivati svoja potraživanja i obveze koja dospijevaju u roku do mjesec dana računajući od datuma izvještaja. U taj izvještaj uključuju se ona potraživanja za koja se očekuje da će biti naplaćena i one obveze koje kreditna unija mora podmiriti do određenog datuma.

Oblik i sadržaj izvještaja o likvidnosti kao i rokovi za njihovo dostavljanje propisani su Odlukom o nadzornim izvještajima kreditnih unija.

2. Planiranje i upravljanje priljevima i odljevima novčanih sredstava i osiguravanje adekvatnog iznosa likvidnih sredstava

(17) Kreditna je unija dužna planirati priljeve i odljeve novčanih sredstava te upravljati njima. Planiranje treba uključivati sve očekivane priljeve i odljeve novčanih sredstava koji utječu na sposobnost kreditne unije da podmiri svoje ugovorne obveze, pri čemu se polazi od stupnja vjerojatnosti za realizaciju transakcije.

(18) Kreditna unija može višak svojih likvidnih sredstava deponirati kod domaćih banaka.

(19) Očekivanim priljevima novčanih sredstava smatraju se priljevi s osnove svih vrsta depozita, naplata kredita te korištenja kredita i drugi priljevi za koje se pouzdano očekuje da će biti ostvareni u određenom razdoblju.

(20) Očekivanim odljevima novčanih sredstava smatraju se odljevi na osnovi povrata depozita, povrata dospjelih obveza po primljenim kreditima, obveza prema dobavljačima i drugi odljevi za koje se pouzdano očekuje da će biti izvršeni u određenom razdoblju.

(21) Likvidnim sredstvima kreditne unije smatraju se:

- gotov novac (sredstva u blagajni)

- depoziti po viđenju kod banaka
- oročeni depoziti kod banaka koji se mogu bezuvjetno razročiti
- ostala sredstva kreditne unije koja se mogu u kratkom roku pretvoriti u gotov novac.

(22) Dospjelim obvezama kreditne unije smatraju se:

- dospjele obveze po depozitima
- dospjele obveze po primljenim kreditima
- dospjele obveze po kamatama i naknadama
- ostale dospjele obveze.

3. Pokazatelj likvidnosti

(23) Pokazatelj likvidnosti jest odnos ukupnih dnevnih likvidnih sredstava prema ukupnim dnevnim dospjelim obvezama. Pokazatelj likvidnosti na kraju svakog dana mora imati vrijednost najmanje 1.

(24) Kreditna je unija dužna izračunavati pokazatelj likvidnosti za svaki radni dan za vlastite potrebe praćenja ostvarenih pokazatelja likvidnosti na obrascu LIK iz dodatka 1. ove odluke. Podaci iz navedenog obrasca trebaju poslužiti kreditnoj uniji kao osnova za sastavljanje Mjesečnog izvještaja o dnevnim pokazateljima likvidnosti (PL-MS-KU), koje se dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci, a propisano je Odlukom o nadzornim izvještajima kreditnih unija.

Ako pokazatelj likvidnosti ima vrijednost manju od 1, kreditna se unija smatra nelikvidnom, te je o tome dužna bez odgode pismeno obavijestiti Hrvatsku narodnu banku. Uz navedenu obavijest kreditna unija dužna je priložiti obrazac LIK za taj dan te pismeno obrazložiti razloga nelikvidnosti kao i planirane mjere za rješavanje nelikvidnosti.

(25) Kako bi osigurala praćenje likvidnosti, kreditna je unija dužna prvog radnog dana u tjednu za tekući tjedan planirati mogući poznati priljev te odljev novčanih sredstava.

(26) Radnim danom u smislu ove odluke smatra se svaki kalendarski dan osim subote, nedjelje i blagdana.

4. Praćenje koncentracije izvora sredstava

(27) Kreditna je unija dužna uspostaviti adekvatan sustav praćenja svojih izvora sredstava, prije svega prateći važne deponente. Važni su deponenti svi oni deponenti prema kojima iznos obveza kreditne unije čini 10% ili više ukupnih obveza kreditne unije. Koncentraciju obveza kreditna je unija dužna pratiti prema podacima na kraju svakog mjeseca.

(28) Praćenje koncentracije izvora sredstava uključuje:

- utvrđivanje stupnja stabilnosti depozita važnih deponenata (članova)_s obzirom na njihove ekonomske karakteristike
- utvrđivanje i praćenje kretanja ostalih vrsta izvora sredstava.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

(29) Kreditna je unija dužna dostaviti Hrvatskoj narodnoj banci svoj akt o upravljanju likvidnošću izrađen u skladu s ovom odlukom nakon što započne poslovati kao kreditna unija, odnosno na dan upisa kreditne unije u sudski registar.

(30) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

O. broj: 424-020/06-07/ŽR
Zagreb, 28. lipnja 2007.

**GUVERNER
HRVATSKE NARODNE BANKE**

dr. sc. Željko Rohatinski

Obrazac LIK

Izračun pokazatelja likvidnosti kreditne unije – dnevno

(u tisućama)

Naziv kreditne unije		
Datum izvještaja		
Redni broj	Opis	Iznos
P R I L J E V		
1	Gotov novac (sredstva u blagajni)	
2	Depoziti po viđenju kod banaka	
3	Oročeni depoziti kod banaka koji se mogu bezuvjetno razročiti	
4	Ostala sredstva kreditne unije koja se mogu u roku od jednog dana pretvoriti u gotov novac	
5	UKUPNO PRILJEV	
O D L J E V		
6	Dospjele obveze po depozitima	
7	Dospjele obveze po primljenim kreditima	
8	Dospjele obveze po kamatama i naknadama	
9	Ostale dospjele obveze	
10	UKUPNO ODLJEV	
POKAZATELJ LIKVIDNOSTI (5/10)		